

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Kariyer Planlama, Uygulama ve Araştırma Merkezi (KARPAM)

Engelli Öğrenci Kariyer Erişilebilirliği Rehberi

Kurumsal Rehber

2026

Amaç

Bu rehber, engelli öğrencilerin ve mezunların kariyer danışmanlığı, staj, iş arama, etkinlik ve mentörlük süreçlerine eşit, erişilebilir ve kapsayıcı şekilde katılımını desteklemek üzere hazırlanmıştır.

1. Giriş ve Dayanak

Kariyer Planlama, Uygulama ve Araştırma Merkezi (KARPAM), öğrencilerin üniversiteye başladıkları andan mezuniyet sonrasına kadar kariyer gelişimlerini destekleyen bir birimdir. Bu desteklerin tüm öğrenciler için erişilebilir, kapsayıcı ve fırsat eşitliğine uygun şekilde yürütülmesi esastır.

Engelli öğrencilerin kariyer hizmetlerinden etkin biçimde yararlanabilmesi için KARPAM faaliyetleri; Engelli Öğrenci Birimi, akademik birimler, öğrenci toplulukları, mezunlar ve işveren paydaşlarla koordineli olarak planlanır.

Bu rehber; kariyer danışmanlığı, staj ve iş olanaklarına erişim, kariyer etkinliklerine katılım, mentörlük programları, dijital bilgilendirme ve geri bildirim süreçleri için uygulanabilir bir çerçeve sunar.

Temel İlke

Engelli öğrenciler için ayrıcalık değil; ihtiyaçlarına uygun makul düzenleme, eşit erişim ve kapsayıcı katılım hedeflenir.

2. Rehberin Amacı

- Engelli öğrencilerin kariyer danışmanlığı hizmetlerine kolay erişimini sağlamak.
- Staj, iş, proje, mentörlük ve mezun ağı süreçlerinde fırsat eşitliğini güçlendirmek.
- Kariyer etkinliklerinin fiziksel, dijital ve iletişim yönünden erişilebilir şekilde planlanmasını teşvik etmek.
- İşverenlerde engelli istihdamı ve kapsayıcı işyeri kültürü konusunda farkındalık oluşturmak.
- YÖKAK, iç kalite güvence sistemi ve sürekli iyileştirme süreçlerinde kanıtlanabilir bir uygulama zemini oluşturmak.

3. Kapsam

Bu rehber aşağıdaki hedef grupları ve hizmet alanlarını kapsar:

- Engelli öğrenciler ve engelli mezunlar
- Kariyer danışmanları ve akademik danışmanlar
- Engelli Öğrenci Birimi ve ilgili idari birimler
- Mezunlar, mentörler ve öğrenci toplulukları
- Staj ve istihdam süreçlerinde işveren paydaşlar

4. Temel İlkeler

İlke	Uygulama Karşılığı
Eşit erişim	Tüm kariyer hizmetlerine engelli öğrencilerin de aynı kalite ve görünürlükte erişebilmesi sağlanır.
Gizlilik	Öğrencinin engellilik durumu ve kişisel bilgileri yalnızca hizmet sunumu amacıyla, gizlilik ilkelerine uygun şekilde değerlendirilir.
Gönüllülük	Öğrenci, destek talebini kendi isteğiyle iletir; süreç öğrencinin onayıyla yürütülür.
Makul düzenleme	Etkinlik, danışmanlık, sınav, staj veya görüşme süreçlerinde öğrencinin ihtiyacına uygun düzenlemeler yapılır.
Katılımcılık	Engelli öğrencilerden alınan geri bildirimler hizmetlerin iyileştirilmesinde kullanılır.

5. KARPAM Tarafından Sunulabilecek Destekler

5.1 Bireysel Kariyer Danışmanlığı

- Öğrencinin ilgi alanı, bölüm yeterlilikleri, kariyer hedefi ve ihtiyaç duyduğu uyarlamalar dikkate alınarak bireysel görüşmeler yapılır.
- CV, ön yazı, LinkedIn/profesyonel profil hazırlama ve mülakat simülasyonu süreçlerinde erişilebilir materyal kullanılır.
- Görüşmeler yüz yüze veya çevrim içi yapılabilir; gerektiğinde yazılı iletişim, ekran okuyucu uyumlu belge veya uygun toplantı formatı sağlanır.

5.2 Staj ve İş Olanaklarına Erişim

- Engelli öğrencilerin staj ve iş ilanlarına erişimini kolaylaştırmak için duyurular sade, okunabilir ve dijital erişilebilir formatta paylaşılır.
- İşverenlerle yapılan görüşmelerde kapsayıcı istihdam, erişilebilir iş ortamı ve makul düzenleme konuları gündeme alınır.
- Öğrencinin talebi hâlinde, uygun staj/işveren eşleştirmesi için Engelli Öğrenci Birimi ve ilgili akademik birimlerle koordinasyon sağlanır.

5.3 Mentörlük ve Mezun Ağı

- KARPAM mentörlük programlarında engelli öğrencilerin programa erişimi ve mentörlerle uygun iletişim kanalları desteklenir.
- Mezunlardan gönüllü mentör desteği alınırken engelli öğrencilerin kariyer planlamalarına katkı sunabilecek deneyimler görünür kılınır.
- Engelli mezunların başarı hikâyeleri, öğrenciler için rol model oluşturacak şekilde web sitesi ve sosyal medya kanallarında paylaşılabilir.

5.4 Kariyer Etkinlikleri ve Fuarlar

- Etkinlik mekânı seçilirken rampa, asansör, oturma düzeni, yönlendirme, ses sistemi ve ulaşılabilirlik dikkate alınır.
- Çevrim içi etkinliklerde altyazı, kayıt paylaşımı, okunabilir sunum dosyası ve alternatif erişim kanalları planlanır.
- Katılım formlarına 'erişilebilirlik ihtiyacı' alanı eklenerek öğrencilerin ihtiyaçlarını önceden bildirmesi sağlanır.

6. Etkinlik Öncesi Erişilebilirlik Kontrol Listesi

Kontrol Alanı	Soru	Durum
Duyuru	Etkinlik afişi ve metni okunabilir mi? Alternatif metin ve sade açıklama var mı?	☐ Uygun ☐ Geliştirilecek
Kayıt formu	Erişilebilirlik ihtiyacı soruluyor mu? İletişim kişisi belirtilmiş mi?	☐ Uygun ☐ Geliştirilecek
Mekân	Rampa/asansör/erişilebilir tuvalet/yönlendirme uygun mu?	☐ Uygun ☐ Geliştirilecek
İçerik	Sunum dosyaları büyük puntolu, kontrastı yeterli ve ekran okuyucuya uygun mu?	☐ Uygun ☐ Geliştirilecek
İletişim	Gerekirse yazılı soru alma, altyazı veya işaret dili desteği planlandı mı?	☐ Uygun ☐ Geliştirilecek
Geri bildirim	Etkinlik sonrası erişilebilirlik deneyimi soruluyor mu?	☐ Uygun ☐ Geliştirilecek

7. Başvuru ve Yönlendirme Süreci

- 1. Talep:** Öğrenci, kariyer danışmanlığı veya etkinlik erişilebilirliği ihtiyacını KARPAM'a iletir.
- 2. Ön değerlendirme:** KARPAM, talebin kariyer hizmetleriyle ilişkili yönünü değerlendirir.
- 3. Koordinasyon:** Gerekğinde Engelli Öğrenci Birimi, akademik danışman veya ilgili idari birimle koordinasyon sağlanır.
- 4. Uygulama:** Uygun danışmanlık, etkinlik düzenlemesi, yönlendirme veya işveren bağlantısı sağlanır.
- 5. İzleme:** Öğrenciden geri bildirim alınır ve süreç iyileştirme kayıtlarına işlenir.

8. Sıkça Sorulan Sorular

Soru: Engelli öğrenciler KARPAM'dan nasıl destek alabilir?

Yanıt: KARPAM'a yetenekkapısı, e-posta, telefon veya yüz yüze başvuru yoluyla ulaşabilir. Talep kariyer danışmanlığı, etkinlik erişilebilirliği, staj/iş yönlendirmesi veya mentörlük desteğiyle ilgili olabilir.

Soru: Bilgilerim gizli tutulur mu?

Yanıt: Evet. Öğrencinin kişisel bilgileri ve engellilik durumuna ilişkin bilgiler gizlilik ilkelerine uygun şekilde değerlendirilir.

Soru: Kariyer etkinliklerinde özel düzenleme talep edebilir miyim?

Yanıt: Evet. Katılım formunda veya doğrudan KARPAM'a başvurarak erişilebilirlik ihtiyacı bildirilebilir.

Soru: Staj ve iş görüşmelerinde destek sağlanır mı?

Yanıt: Öğrencinin talebi hâlinde CV, mülakat hazırlığı, işverenle iletişim ve uygun yönlendirme konularında destek sağlanabilir.

Soru: Mentörlük programına katılabilir miyim?

Yanıt: Evet. Mentörlük programları tüm öğrencilerin erişimine açıktır; ihtiyaç duyulan iletişim ve erişim düzenlemeleri dikkate alınır.